

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2022

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1
А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. 847 с.
(Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 08 від 12 січня 2022 р.)

Організаційний комітет:

Дорогань-Писаренко Людмила – к.е.н., професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень Полтавського державного аграрного університету

Давидюк Тетяна - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Довбня Світлана – д.е.н., професор, завідувачка кафедри економіки та підприємництва ім. Т.Г. Беня Українського державного університету науки та технологій.

Зоря Олексій – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Малишкін Олександр - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

Муравський Володимир - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Нікішина Оксана - д.е.н., с.н.с., завідувачка відділом ринкових механізмів та структур ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Перерва Петро - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Руцишин Надія - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету

Славкова Олена - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

Сук Петро - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Тоцька Олеся - д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів Волинського національного університету імені Лесі Українки

Вараксіна Олена - к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету

Воронько-Невіднича Тетяна - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Дранус Валентин – к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Канцедал Наталія – к.е.н., доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лега Ольга – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Лпський Роман – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету

Мельничук Ірина - к.е.н., доцент кафедри обліку, аудиту та фінансів Університету економіки і підприємництва

Прийдак Тетяна– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

Прокопишин Оксана – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

Яловега Людмила – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти Полтавського державного аграрного університету

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

Дмитро Мусійович Фесенко
(1926-2012 рр.)

Науковий шлях Дмитра Мусійовича почався з навчання в аспірантурі Українського інституту економіки і організації сільськогосподарського виробництва та захисту кандидатської дисертації у 1967 році на тему «Планування, облік витрат і калькуляція собівартості продукції в колгоспах». У тому ж році науковець був прийнятий на посаду доцента кафедри бухгалтерського обліку Полтавського сільськогосподарського інституту. З 1974 р. по 1988 р. працював проректором інституту з навчальної роботи, а з 1994 р. - завідувачем кафедри бухгалтерського обліку.

У 2001 р. професор Фесенко був обраний головою Полтавського регіонального відділення Федерації бухгалтерів, аудиторів і фінансистів АПК України. Успіхи у науковій та навчально-методичній роботі Дмитра Мусійовича відмічені багатьма відзнаками, зокрема: Заслужений працівник вищої школи Української РСР (з 1986 р.); член Методичної Ради з бухгалтерського обліку та звітності Міністерства аграрної політики України.

Як учасник та ветеран Другої світової війни, Фесенко Д. М. неодноразово був нагороджений медалями та відзнаками, а за період трудової діяльності - відзначений нагородою «За доблесну працю». З під його пера вийшло більше 180 науково-методичних праць і розробок (зокрема 28 підручників і посібників).

Доброго ранку ми з України!

Шановні учасники V Всеукраїнської науково-практичної конференції!

Мирного неба, воно сьогодні таке особливо синє

Зараз дійсно дуже важкі часи, але, будь ласка, спробуйте радіти бодай з маленьких та не значних речей, підтримуйте один одного, та мрійте. Допомагайте в цей непростий час один одному, словом, ділом, смс, дзвінком, турботою, їжею, чим можете ... Діліться чимось хорошим, своєю внутрішньою красою і добротою!

Мати Віру - це майже теж саме , що мати Крила!

Не втрачайте її Ніколи!

Хай буде перемога, мир, весна та краса швидше!

Все буде Україна!

Щиро дякуємо всім Вам за участь у нашій конференції!

Наша боротьба триває, наша віра в краще непохитна!

З повагою Організаційний комітет!!

	Муравський В.В., Муравський В.В. <i>Західноукраїнський національний університет</i>	
Mosaic accounting outsourcing.....		149
	Олексієнко Т. В. <i>Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України</i>	
Судова економічна експертиза: характерні відмінності від аудиту та ревізії.....		151
	Пашинний А.В. Науковий керівник – Пристемський О.С. <i>Херсонський державний аграрно-економічний університет</i>	
Аудиторські перевірки як різновид контролю та засіб удосконалення облікового процесу на підприємствах.....		154
	Прийдак Т. Б. , Єременко Л. <i>Полтавський державний аграрний університет</i>	
Організаційна модель аудиту зареєстрованого капіталу.....		157
	Промська В.М. Науковий керівник – Міняйло В. П. <i>Державний торговельно-економічний університет</i>	
Гендерний аудит в системі трудових відносин.....		161
	Самохвалова А.Ю. Науковий керівник – Кучеркова С.О. <i>Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного</i>	
Напрями удосконалення узгодженості показників Звіту про фінансові результати..		163
	Сук П.Л. <i>Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»</i>	
Відображення витрат майбутніх періодів в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.....		166
	Тарасова Ю. С., Кузуб М.В. <i>Київський національний торговельно-економічний університет</i>	
Організація бухобліку на туристичному підприємстві.....		169
	Федо Л. Науковий керівник – Яловега Л.В. <i>Полтавський державний аграрний університет</i>	
Облікова політика підприємства в частині кредиторської заборгованості.....		172
	Ходаківська Л. О. <i>Полтавський державний аграрний університет</i>	
Програмне забезпечення «Соната»: основні модулі та особливості звітування.....	Грибовська Ю. М.	
	Khomyun P. <i>Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy, Polska</i>	
Surrogaci teorii rachunkowości.....		178

Пашинний А.В., здобувач вищої освіти
СВО бакалавр ОПП Облік і оподаткування
Науковий керівник – **Пристемський О.С.**, д.е.н.,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

АУДИТОРСЬКІ ПЕРЕВІРКИ ЯК РІЗНОВИД КОНТРОЛЮ ТА ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

На сучасному етапі розвитку підприємницької діяльності важливого значення та широкого розповсюдження набувають послуги аудиторських перевірок, що є формою контролю за діяльністю підприємства. Нині будь-яке підприємство не може обійтися без чітко налагодженої та організованої системи контролю, що дозволила б перевіряти поставлені вимоги, фактичний стан та поведінку об'єктів управління, а також раціональність процесів, що відбуваються всередині підприємства.

Аудиторська перевірка, як і ревізія, інвентаризація, контрольні перевірки та судові експертизи, є складовою економічного контролю та призначена для виявлення негативних явищ та тенденцій на підприємстві та має на меті їх усунення, а також недопущення в майбутньому. Всі форми контролю характеризуються використанням однакових джерел інформації та законодавчих актів у сфері господарської діяльності, але між ними існують суттєві відмінності, що зумовлені завданнями та цілями, які вони повинні вирішувати [1].

Аудит, за своєю суттю, є незалежним оцінюванням та дослідженням фінансової діяльності, а також іншої інформації про суб'єкт господарювання. Він також сприяє зниженню підприємницьких та інформаційних ризиків для користувачів фінансової звітності та є основою для розробки пропозицій щодо оптимізації господарської діяльності. Основною метою аудиту є встановлення правильності, своєчасності, законності відображення операцій у бухгалтерському обліку відповідно до чинного законодавства та внутрішнього порядку організації, достовірності та неупередженості інформації в фінансовій звітності.

Впровадження аудиторських перевірок на підприємствах дає змогу здійснити удосконалення облікового процесу шляхом оптимізації роботи бухгалтерії та інших структурних підрозділів. В процесі проведення аудиту, зокрема на основі систематизації та аналізу результатів інвентаризації, формується перелік порушень, які на підсумковому етапі перевірки знаходять своє відображення у висновку аудиторської перевірки підприємства [2].

Аудиторська діяльність включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (актів) та надання інших аудиторських послуг. Безпосередній аудит може проводитись на добровільних засадах (ініціативний аудит), а також у випадках, передбачених чинним законодавством (обов'язковий аудит). Аудит фінансової звітності має своєю метою перевірку правильності її складання відповідно до встановлених

Положень (стандартів) ведення бухгалтерського обліку та формами обов'язкової звітності [3].

За допомогою рис. 1 наведемо основні принципи, які визначають аудиторську діяльність.

Рисунок 1. Основні принципи аудиторської діяльності

За формами проведення розрізняють:

- зовнішній аудит, що характеризується незалежною перевіркою підприємства аудиторською фірмою, яка перевіряє ефективність внутрішнього контролю, повноту заповнення та своєчасність подання фінансової звітності, дотримання внутрішніх облікових процесів та процедур;
- внутрішній аудит - проводиться спеціальними структурними підрозділами або уповноваженими на те працівниками, яким також може бути доручено керівництвом виконання певних спеціальних завдань. Він спрямований на перевірку дотримання правил бухгалтерського обліку та звітності, стан внутрішнього контролю, виконання економічних та інших завдань, дотримання підприємством законодавчих та нормативних актів України.

Аудиторська фірма може виконувати деякі функції з планування діяльності підприємства, наприклад, розробляти бізнес-плани, інвестиційні проекти тощо. Потреба в таких планах у підприємства може виникнути під час обґрунтування використання і повернення отриманих кредитів або інвестицій чи санації підприємства. Послуги з аналізу фінансово-господарської діяльності надаються аудиторськими фірмами, якщо замовник потребує деталізованої інформації про своє підприємство, дослідження причин виникнення будь-яких кризових ситуацій, надання рекомендацій щодо усунення негативних тенденцій та поліпшення фінансового стану та рентабельності підприємства [4].

Завершальним етапом аудиторської перевірки є висновок про правдивість та відповідність перевіреної інформації діючому законодавству та нормативам фінансової звітності підприємства. Аудитор має чітко визначити можливість аудиторського ризику, зрозуміти його сутність та передбачити максимально

можливий рівень такого ризику, оскільки від цього залежить якість надання аудиторських послуг [5].

Отже, проведення аудиту є надзвичайно важливим для будь-якого підприємства, тому що це дає змогу об'єктивно оцінити фінансово-майновий стан, встановити достовірність подання фінансової звітності, перевірити дотримання податкового законодавства. Аудит може сприяти зниженню підприємницьких ризиків, підвищенню рентабельності підприємства, а також запобігає негативним тенденціям, що можуть виникати в подальшій підприємницькій діяльності.

Список використаних джерел:

1. Пристемський О.С. Проблеми підвищення якості аудиторської діяльності. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*. III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція, присвячена пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Дмитра Мусійовича Фесенка 31 березня 2020 р. м. Полтава, С. 282-285.

2. *Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами підприємства*: Збірник тез. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція. 24-25 листопада 2021 р. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. 434 с.

3. Давидов Г. М., Аудит: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. 363 с.

4. Методологія і організація аудиту. Рудницький В.С. Тернопіль: «Економічна думка», 1998. 196 с.

5. Пристемський О.С., Захарченко Т.С. Міжнародний та національний досвід розвитку аудиту як виду контролю. *Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів*: II Міжнародна науково-практична інтернет - конференція. 30 жовтня 2020 р., м. Харків. С.162-164.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ПДАУ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СЕРТИФІКАТ

№СС00493014/001899/22

ЗАСВІДЧУЄ, ЩО

**Пашинний Артем
Віталійович**

**14 - 15 КВІТНЯ 2022 РОКУ ВЗЯВ (- ЛА)
УЧАСТЬ У V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»
ОБСЯГ ГОДИН - 9 ГОДИН**

В.О. РЕКТОРА

ВАЛЕНТИНА АРАНЧІЙ

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР 001899

15 квітня 2022 року

м. Полтава

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ПДАУ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СЕРТИФІКАТ

№СС00493014/001910/22

ЗАСВІДЧУЄ, ЩО

**Пристемський Олександр
Станіславович**

**14 - 15 КВІТНЯ 2022 РОКУ ВЗЯВ (- ЛА)
УЧАСТЬ У V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»
ОБСЯГ ГОДИН - 9 ГОДИН**

В.О. РЕКТОРА

ВАЛЕНТИНА АРАНЧІЙ

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ НОМЕР 001910

15 квітня 2022 року

м. Полтава